

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is,

A főváros tüntetése a katonai javaslatok ellen.

Kolozsvár, március 9.

Impozáns módon adott kifejezést ma a főváros polgársága az egyetemi ifjúsággal karöltve tiltakozásának a katonai javaslatok ellen. A szociáldemokraták bár minden áron mng akarták akadályozni a főváros akaratának megnyilvánulását, tervük azonban a rendőrség ügyességén kudarcot vallott és nem hogy nem sikerült, de csunyán lefőzték. Együtt volt tegnap szíven és lélekben az egész főváros a népgyűlésen résztvevőkkel, melyet külsőleg is látni lehetett. A nagy uttesteken hatalmas trikolorok lengtek a palotákban, amelyek közül igen sok pazarul fel volt disztitve.

Gyülekezés

A népgyűlés helye a parlament előtti tér volt, ahova már a kora délutáni órákban gyülekezni kezdtek a polgárok. Az Alkotmány-utcával szemben volt felállítva a népgyűlés vezetői részére a tribün, melyet nemzeti lobogók sokaságával vettek körül. Egy óra után mind sűrűbben gyülekezett a polgárság. Egyesületek, testületek, asztaltársaságok zárt sorokban vonultak fel lobogókkal és ilyen feliratu táblákkal:

- Le a katonai javaslatokkal!
- Éljen két éves szolgálati idő!
- Éljen a nemzeti hadsereg!
- Le az osztrák armádiával!
- Nemzeti jelvényeket, zászlót követelünk!

— Vesszen a militarizmus uralma!

A tömeg egyre nagyobb lett a tribün körül s hazafias, különösen a Kossuth-nótát énekelve várakozott. Harsány éljenzés tört ki, midőn Holló Lajos és Lovász Márton orsz. képviselők megérkeztek.

A szociálisták.

Ugyanez időben a pár száz lépés távolságra levő Szabadság-téren a szociáldemokraták gyülekezett a város jelzőtáblákkal a munkás-indulót énekelve.

A Nádor-utcánál, mely a Szabadság-tér és a parlament előtti tér közt van, erős lovas és gyalogos rendőrsapat állott élükön Tóth Lajos VII. ker. kapitánnyal. De rendőrséggel volt megrakva a parlamenti palota környéke is.

A szociálisták támadása.

De bármily hatalmas rendőrsapatot helyeztek el az utca torkolatánál, azok nem hogy kordont nem vontak, de még vissza sem tartották a szociálistákat, a kik egyenként és apróbb csoportokban a Szabadság-térrel a parlament előtti térre szállingóztak és megkerülve a polgárság sokaságát a szónokok részére felállított pódium háta mögé kerültek és lassankint előre nyomulva, kiszorították onnan a polgárságot. A szociálisták e támadását eleinte senki sem vette észre, csak midőn felhangzott közülük egy-egy kiáltás: „Le a paktáló függetlenségi párttal! — akkor vették észre, hogy a főváros polgársága közbe beleékelődtek a szociáldemokraták. Erre többen a szociálisták ellen akartak fordulni, hogy őket hátraszorítsák, viszont mások a rendőrség beavatkozását kérték. A rendőrség azonban kijelentette, hogy a dologba be nem avatkozhat. A háborgó kedélyeket Holló képviselők csitították, mire a főváros polgársága a Kossuth-nótába kezdett. A szociálisták részéről nem maradt el a támadás és válaszul a munkásindulót énekeltek. Az izgatottság növekedett, mert a Szabadság-térre egyre özönlöttek a szociálisták s utat törve maguknak előszakkal a polgárság közé ékelődtek. Az elkecseregett hangulatot alig bírta Holló és Lovász képviselők csillapítani.

A lefőzött szociálisták.

A zavar tetőpontra hágott akkor, midőn közvetlen a népgyűlés vezetősége mellett álló Bokányi szocialista vezér kijelentette, hogy ő beszélni akar. A polgárság harsogó abugolásba tört ki, repültek a szenvedélyes kifakadások: Le vele! Tiporjatók le! A szociálisták dörgő éljenzéssel válaszoltak s replikázták: Abug a paktáló függetlenségi párt! A népgyűlés vezetősége minden erejével közbevetette magát, hogy

a szociálisták támadásait meghehítsa és Bokányit hallgatásra bírja, de ez nem sikerült. A szociálisták nekivadulva felemelték vezértüket magasra s nem tágitottak. Már-már összeütközésre került a sor, a mikor Holló Lajos kezébe kapva egy lobogót csengő hangon kiáltott a tömegre:

— Utánam aki magyar! aki hazafi!

És magasra tartva a lobogót megindult az Alkotmány-utca felé. A polgárság utat nyitva a vezetőségnek Követte őket az Alkotmány-utca.

A népgyűlés.

A szociálisták erőlködése kudarcot vallott. Nehány pillanat alatt egy óriási tömeggé olvadva gyűlt össze a polgárság és ifjúság a széles Alkotmány-utcaban szó nélkül ott hagya a zavarokat vezérestől. A tömeg közepén a vezetőség tribünjeként Holló kocsija szolgált. E mögött állottak a megjelent képviselők: Holló Lajos, Barabás Béla, Lovász Márton, Molnár Jenő, Visontai Soma, Gabányi Miklós, valamint a vezetőség Lakatos Sándor volt képviselő a polgárság és Hoffmann Ottó az ifjúság részéről. Elsőnek:

Holló Lajos szólt fel. Megjelent, ugymond a mai napon a főváros polgársága, hogy tiltakozzék a katonai javaslatok ellen. A gyűlést nem tarthatták meg ott, a hova kitűzve volt, mert megzavarták azt. Azoknak, akik megzavarták bocsássunk meg, mert félre vannak vezetve. Eljön majd az az idő, amikor őket is ott fogjuk látni sorainkban. De nekünk nem szabad erőszakoskodnunk, nem szabad tettegességre vetemednünk, még ha egy gyermek zavarna is, félre állunk tőle. A főváros polgársága felemeli tiltakozó szavát, hogy hallja meg az egész ország, hallják meg azok, a kiknek meg kell hallani a nemzet akaratát. Elindulunk fényes körutunkra, tudjuk, hogy velünk érez a nemzet, az ország. Üdvözlö a megjelenteket és kitartásra buzdítja őket.

Szűnni nem akaró zajos éljenzés követte szavait. Utána

Lakatos Miklós szólt fel. Mint 48-ban, most is szembe száll az osztrák zsarnokoskodással. Azért jöttünk ide, hogy tiltakozzunk az osztrákok újabb merénylete ellen, a katonai javaslatok ellen. És tiltakozunk kell ama osztrák pimaszkodás ellen is, midőn bennünket, nem tekintve ezredéves multunkat betyároknak neveznek. Széll Kálmánnak limonádészerű politikája, mely olyan se hideg, se meleg nem véd meg minket, magunknak kell megvédenünk magunkat. Tűrnünk a meddig lehet, de ha már ez sem ér, tettekkal fogjuk bebizonyítani erőnket, hatalmunkat. Nem jó az alvó oroszánt rugdosni, mert Világosnál még nem haltunk meg és ha felébred az oroszán, ki fogja vinni jogait. A szabadságról nem drága a magyar vér, ha kell mindeztünk oda adja érte, de arra, mit most követelnek tőlünk, nem áldozunk soha!

Viharos éljenzés után Barabás Béla beszélt röviden. Nehány szót akar — ugymond — csak mondani. Után indultak magyarok, tiltakozó körutakra, hogy méltóságteleken a nemzeti zászlók alatt tiltakozzunk a hadsereg kirohanása ellen. E zászlók alatt a magyar haza szabadsága hangozzék, ezt sugja nektek szívetek dobogása is. Előre magyarok!

Tomboló lelkesedéssel fogadta a tömeg Barabás gyújtó szavait, utána Hoffmann Ottó az ifjúság nevében szólt. Leborul Budapest polgársága és az ifjúság előtt látva lelkesedéseket. Azt mutatja ez, hogy él a nemzet s élni akar, jaj annak, aki ellene tör. Százerek lángoló honszeretete forrt össze a mai napon vígyázának azok, kik ezzel ellentétbe helyezik magukat, számoljanak a mi akaratunkkal. A mi akaratunk az önálló hadsereg, a magyar nemzeti hadsereg, le a katonai javaslatokkal!

Szavainak vége belevész a tömeg zarába, mely ezerszeresen hangoztatja azt. Végül Holló Lajos felolvassa a határozati javaslatot, mely szerint a főváros polgársága tiltakozik a katonai javaslatok ellen s ez iránt feliratot intéz a képviselőházhoz.

Megindul a menet.

A tomboló, lelkes éljenzés csak a menet megindulása szakította meg. Impozáns volt a látvány. Elöl lovasrendőrök, utánuk szabad térség, melynek közepén egy hatalmas lobogót vittek, újságíróktól körülvéve, azután zárt sorokban az ezrekekre menő sokaság, valóságos lobogó-erdővel, feliratos táblákkal. A menet elején haladtak a képviselők és a rendezőség kart karba fogva egy egyenes vonalat képezve egész utca szélességben, míg legeslegelő kocsin Lakatos Sándor és Bartha Ferenc képviselők mentek irányt mutattva. Ezek és ezek ajkairól hangozott a Kossuth-nóta, a mint az Alkotmány-utcaból befordultak a Váci-körutra. A fellobogózt paloták ablakából kendőkkel integtek, lelkesítették a menetet. Az Andrassy-uton zajosan megabugoltak az Operát, mert nem volt kitűzve reá lobogó. A hatalmas uttesteket nagy töme-

gek lepték el várva a menetet és csatlakozva hozzá, úgy, hogy mintegy 20,000 főre szaporodtak már, mire az Erzsébet-körutra befordultak. Itt a függetlenségi párt körhelyiségeit éljenzették meg és Barabás Bélát, aki időközben felment volt oda. A menet egyre nőtt és a vége még a Dohány-utcat sem érte el, mire az eleje befordult a Kerepesi-utca. A népszinház — mivel a zászlót kitűzték — zajosan megéljenzett, ellenben ugyancsak kijutott az abugolás a Nemzeti Színházban, mely állami épület lévén, természetesen nem támaszkodhat a zászló.

Le a kaszinókkal!

Szakadó esőben ért a menetet a Kossuth Lajos utcához. Előre látható volt, hogy itt nagyobb zajongás lesz, a két kaszinót illetően. A rendőrség ezért nagy apparátussal vonult ki ide, de beavatkozása nem volt szükség. Mindjárt az utca elején zajosan megabugoltak az Országos Kaszinót. A Nemzeti Kaszinóban élénk élet uralkodott, többen néztek ki az ablakon, köztük: Andrassy Tivadar, Gyula grófok, Semsey László, gróf Bánffy Miklós. A hogy megpillantotta őket a menet, megállott s percekig hangozott feléjük a kiabálás:

- Abug! Le velük!
- Le a babyloni grófokkal!
- Császármadarok!

Majd tovább vonultak s a Petőfi-téren át a Duna-körzön a Ferenc József-tér felé. Itt nagyon veszélyes volt a helyzet, mert ott van a szabadelvű kör. Meg is volt rakva a térség lovasrendőrökkel. A szabadelvű pártkör ablakánál állottak: Bolgár, Urmány és Bartal képviselők. A menet már megszűről kezdte az abugolást. Holló nyugalmra intette a tömeget. A főváros polgársága és az ifjúság be is érte az abugolással, de egyszerre a tömeg közül kő repült a kör ablaka felé. Utána a másik, harmadik, tizedik. Egy ablak csörömpölve összetört. A bennlévők megrémülve távoztak az ablaktól. Erre vágatva rohantak elő a térről a lovasrendőrök be a tömegbe. Csak egy kis utat engedtek az elvonulásra. Holló és a többi képviselőnek sikerült a nyugalmat helyreállítani. A doboltakat ők maguk elfogták és átadták a rendőrségnek, kiderült szociálisták voltak. A menet aztán ismét rendben folytatta útját a felső dunaparton a Szabadság-térre, hol Holló szavaira szétszórtak.

Az „Albina” akciója a székelyföldön és a mi tétlenségünk.

Irt: Szántó Károly, lemhenyi jegyző.

Kolozsvár, március 8.

Több alkalommal rámutattunk azon zajtalanul, de tervszerűen véghezvitt munkára, amelyet az „Albina” a székelyföldön végez. A tsnádi székely-kongresszuson tárgyalattott is e kérdés, de kézzelfogható eredmény mindaddig seholsem észlelhető. A létező állapotok javulása helyett a székely-nép lassu pusztulásának és csendes kimúlásának vagyunk napról-napra szemtanúi.

Háromszék felvidékén a kisbirtokosok ingatlanainak egyharmad része az „Albina” kezében van az általa adott jelzálog kölcsönök mellett még a váltó is szerepel, hogy annál könnyebben lehessen a kimúlás mütétét végrehajtani.

Egy példával szolgálók: ezelőtt hat-hét évvel 18 ezer korona jelzáloghitelt adott az „Albina” egy Dénes György nevű kisbirtokosnak 50 holdat tevő ingatlanaira s e mellett ugyanezen összegről váltót is kellett kiállítania, természetes, hogy 8%-os évi kamat és tőke-törlesztés mellett. A székely székely fizetett 7 év alatt a 18 ezer korona tőke után 8 ezer nyolcszáz korona kamatot — tehát a tőkének csaknem hasonfelét — s ezenkívül a tőkéről is 4 ezer hétszáz koronát. A kölcsönvevő elhalt s az örökös ifjabb Dénes György a mult évben nem volt képes pontosan fizetni s így a jelzálog kölcsön mellett kiállított váltónál fogva beperesített s ma-holnap ingatlanai dobra kerülnek.

Személyesen jártam el ez ügyben, hogy a székelyföldi intézet képviselőisége konvertálás útján vegye át az „Albina” által jelzálog biztosításra és váltó mellett adott kölcsönt. Ez az intézet azonban csak 12 ezer koronát ígért. Ezután folyamodtam a budapesti jelzálog hitelbankhoz, a hol már csak 10 ezer koronát szavaztak meg. Irtam több tekintélyes hitelintézetnek, azonban mindenütt sikert fűlekre találtam. Levélben kértem az „Albinát”, hogy legyen egy pár hónapig türelemmel, amíg 13 ezer 5 száz koronában még fennálló követelését előnyösebb feltételek mellett konvertáltatni sikerül. Tagadó választ kaptam!

Az „Albina” egy pár hónap mulva a dobot megütteti s az én székelyem négy

gyermekével együtt elindulhat Románia felé cukorrépat kapálni.

A kormány kínálgatja a székelyt se-lyemhernyók tenyésztésével, szövőszékekkel, faiparral és 6 éves kamat nélküli törlesztés mellett drága juhokkal és még drágább pingani tehennel. A három előbbi mentő eszköz egyike sem gyakorolható a székely bajok elenyészésére — de még csak enyhítésére is — érezhető hatást.

Az utóbbi, vagyis a juh és tehén gazdaság kultiválása jöhetne még csak komolyan, ha a magyar állam adna 4-10 holdas székely gazdán mit segíthet 2-3 drb. juh s egy drb. tehén? Itt az ősz fizetni kell állami adót, községi, megyei pótdótot, utadót papot, kántort, tanítót, éjjeli őrt stb. Miből fizeti majd mindezt a székely?

Az ilyen kisbirtokos földjének évi termése alig fedezi a takarékokból felvett 8%-os váltó kölcsön törlesztését s ekkor az állam által adott juhokra és tehénre kerül a sor, a miket a fennebbi adóért elkötvetvetyéz a községi előjáróság, vagy pedig a kiküldött állami végrehajtó. S hat év mulva, a mikor az államnak meg kell kapni a juhok és tehének értékét »sem juh, sem tehén», »sem pedig pénz nem lesz.«

Az ilyen manipuláció mellett a székely-akciónak nevezett mozgalom, rosszabb a semminél.

Ezek helyett első sorban a székely vármegyékben egy-egy erőteljes és olcsó jelzálog-ös hitelintézetet kell felállítani állami segéllyel és felügyelet mellett. Kikell irtani a 7-8% mellett a nép vérén éléskedő társulati takarékpénztárakat és hitelintézeteket, mert ezek — tisztelet a kivételeknek — veszedelmesebbek a floxeránál.

Én a községi hitel-szövetkezeteket sem sorozhatom azon intézmények közé, a melyek a székely nép valódi bajain segíteni képesek volnának. Ezek helyett a községi fogyasztási szövetkezetek meghonosítására kellene törekedni, mert lévén a pénz forgalmi csereszak — bár milyen olcsó kamattal is, azért a falusi kisgazdaember petroleumot, gyertyát, szappant, zsírt, ecetet, cernát, fejőt, talpat, vasat, szegyet, pálinkát, bort, sőt stb. vásárol, mely vásárlásnál, ha a községben fogyasztási szövetkezet van, megtakaríthat 15-25 % ot s ezen kívül a városokba való bevásárlásra szükséges munka időt is. Ez pedig nagy nyereség!

Vissza térve az „Albina” működésére, a mely lassu, de biztos működésével ma-holnap nagy tért fog magának elhódítani, megemléstér méltónak találok, hogy a fennebb leirt kölcsönzést procedurák mellett a vidék egyes részein tekintélyes állásokat elfoglaló ügyvékek a székely székelyi klenségek még 5-8-ig terjedő %-ot szednek közbizárai díj fejében.

Hát ezt eltűnni, elszőnvedni nem azonos-e az orgyilkossággal? Pusztá ígéretkeket kötetekre menő eszmecserék kinyomtatásával a székely nép bajain segíteni nem lehet. Az elkecseredds pohara már annyira megtelt, hogy abba egy csepp sem fér...

En a közvetlen tapasztaltak hatása alatt irtam meg e pár sort s ha valaki szíves lesz azokra reflektálni, úgy én a további részletek kifejtésére örömmel készen állok.

UJDONSÁGOK.

— (Erdélyiek monstre-deputációja a katonai javaslatok ellen.) A függetlenségi párt tegnap értekezletén Bodrogi János tanár, a nagyenyedi függetlenségi párt jegyzőjének megbízásából — Gombos Ferenc előterjesztette azt az indítványt, hogy Erdélyből egy monstre küldöttség menjen fel a fővárosba ily formában is bejelenteni az erdélyiek tiltakozását a katonai javaslatok ellen. Az indítványt a párt nagy lelkesedéssel tette magáévá és megbizta az elnököt, hogy a nagyenyedi függetlenségi párttal lépjen érintkezésbe a részletek tárgyában. A küldöttség tagjai Kolozsvárról indulnának, esetleg kölönvaton a fővárosba.

— (Bittó István) volt miniszterelnök ma reggel 6 órakor meghalt.

— (A kolozsvári függetlenségi és 48-as Kossuth-párt értekezlete.) Népes értekezlet tartott tegnap délelőtti 11 órakor a kolozsvári függetlenségi párt vezetősége a Biazini-szálló helyiségében.

Kecskeméthy István elnök megnyitja az értekezletet és bemutatja a nagyenyedi függetlenségi körnek a katonai javaslatok ellen megküldött átiratát, melyet a párt hazafias örömmel vesz tudomásul és ahhoz csatlakozik. Elnök jelentést tesz az e hó 1-én megtartott választó-gyűlésről, melyen pártkülönbőség nélkül nyilatkozott meg kolozsvár hazafias választó polgársága a katonai

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér soronként 40 fillér.

javaslatok ellen. Jelenti egyttal, hogy a vásárvám ügyében népgyűlés tartatott, melyen Dedik Albert dr. elnököl és Gombos Ferenc határozati javaslatot terjesztett elő. E jelentések örömmel vették tudomásul. Dr. Papp József titkár, lapunk felelős szerkesztője bejelenti, hogy a választó-gyűlés által elfogadott határozati javaslat elküldött Kolozsvár város mindkét orsz. képviselőjének.

hogy a katonai javaslatok ellen hősiessen küzdő országos függetlenségi pártot a maga részéről üdvözli és az üdvözlőirat meg-szerkesztésére dr. Papp József titkár kérte fel.

A párt Gombos Ferencnek, a vásárvám ügyében folytatott buzgó fáradozásaiért köszönetet mond.

Elnök jelentést tesz a függetlenségi pártkör megalakításának ügyéről és a párt elhatározza, hogy a kör ügyében felhívást bocsát ki a tagok jelentkezésére. A kör címe: „48-as kör” lesz és célja, hogy társadalmi uton is egyesítse a függetlenségi párt híveit. A felhívás kinyomtatását Gombos Ferenc ingyen magára vállalta, a miért a párt köszönetét nyilvánította. Ezután az értekezlet az elnök elttésével véget ért.

— (Halálozás.) Grau-Hugel József kolozsvári vendéglős, kinek valamikor virágzó üzlete volt. Kolozsvárt is általános népszerűségnek örvendett, f. hó 7-én meghalt. Az öreg ur halálát hosszabb betegség előzte meg, mely végre megváltotta szenvedéseitől. Temetése ma délután lesz a köztemető halottas házából. A kolozsvári párt-egylet volt pénztárosának elhunytával külön gyászjelentést is adott ki.

— (A nagyenyedi függetlenségi pártból.) Mindinkább gyarapodik számban és tekintélyben a nemrégiben alakult nagyenyedi függetlenségi párt. A mint értesültünk, most utjabban br. Kemény Akos is bejelentette a pártha való belépését és ki-látás van reá, hogy a hazafias érzésű főur példáját meg számosan fogják követni az erdélyi arisztokraták közül.

— (Bethlen-ünnepély.) A még gyermekcipőkben járó „Bethlen Gábor-kör” tegnap jelent meg első ízben a nyilvánosság előtt és egyszerre Erdély egyik jelentős testületei közé emelkedett.

Ezt kell következtetnünk abból a nagy érdeklődésből, mely tegnap ünnepélye iránt megnyilvánult és a mely érdeklődés következtében az ev. ref. theologiai fakultás disz-terme zufozásig megtelt díszes és előkelő közönséggel. Az ülhelyek már napokkal ezelőtt teljesen elfogtak, úgy, hogy a be-jutni ohajtó közönség egyrésze vagy kény-telen volt eltávozni, a nélkül, hogy jelen lehetett volna a kör előadásán vagy pedig reászánta magát arra, hogy végigjárja a meglehetősen hosszú, de tartalomban is értékes műsort.

A rendezőség meg lehetett elégedve fáradozásai eredményével. De a közönség sem csalódott, mert mint az alább részle-tesen méltatott műsor bizonyítja, annak változatos összeállítása következtében igaz gyönyörűségben volt része. Talán nem csaló-dunk, ha az elismerés oroszlanrészét a rendezőség elnökének gróf Bethlen Pálnak, az erdélyi arisztokraták ezen legrokonzen-vebb tagjának juttatjuk ki, mert az ő buzgólkodása, fáradozása mindenesetre sok-ban hozzájárult az elért fényes eredmény-hez. A műsort a honvédeknek »Nyitány«-a vezette be. A házi ticsók című opera egy részletét dirigálta Borsay Samu a honvé-dzenek kiváló karnagya, ki mind népsze-rűbb lesz a kolozsvári közönség előtt.

Ezután egy bájos leány Bodor Ilonka lépett a pódiumra. „Petőfi a Hortobágyon” című melodramát adta elő és szavalatát zongorán Laurovics Ferenc, hegedűn Vesz-prémi Dezső kísért. A költői mű minden szépsége, ereje érvényesült Bodor Ilonka valóban poetikus előadásában: Valóságos tapsvihár közepette végezte be az előadást, Bodor Ilonka, mely után egy Ocskay-kuruc lépett a közönség elé. Kőnya Kálmán éne-kelt régi bus kuruc dalokat, nagy tetszés mellett.

Most Tóvölgyi Margitot köszönthette a közönség. Felszegby Dezső gyönyörű köl-te-ményét — melyet a póda erre az ünne-pélyre irt — „A fejedelem” címmel sza-valta el a művésznő, hatalmas erővel és előadói képességeinek teljes érvényesü-lésével.

Hegyesi Vilmos a »Magyar Polgár« felelős szerkesztője egy kedves és szellemes elbeszélést olvasott fel.

Utána Király Béla hegedűjátéka kö-vetkezett, kit Nagy Lászlóné kísért zongorán. A tiszteletes művészi képességeit jó hir előzte meg és így a közönség érthető érdeklődéssel várta előadását. Király Béla meg is felelt e várakozásnak, mert valóban mű-vészi előadása, melylyel egy saját szerze-ményű magyar ábrándot játszott el, nagy ésáltalános tetszésben részesült.

Ezután ismét szavalat következett még eddig humoros fajtából, melynek sikere Gál Jenő előadói képességét dicséri.

A műsor befejezésül a „Protestáns női kar” és a „Ref. theol. fakultás énekkara” egy Borsay-Váro által szerzett Bethlen-Odát adott elő, a honvédeknek a kisérte mellett, a közönség lelkes óvációját közepette. A betanítás Borsay Samu érdeme, kinek ki is jutott az elismerésből.

Ezután szétoszlott a közönség. — Az ünnepélyt — tekintve, hogy az érdeklődők nagy része kiszorult arról, egy hét múlva valószínűleg megismétlik.

— (A betegsegélyző pénztár bajai.) A betegsegélyző pénztár jelenlegi vezetőségével sehogyan sincsenek megelégedve annak tagjai. Erre mutat egy felhívás kiadására, melyet egész terjedelmében itt közlünk: „Felhívás a kolozsvári kerületi betegsegélyző pénztár tagjaihoz. Munkás társak! Sokan tagjai vagyunk a kolozsvári kerületi betegsegélyző pénztárnak és mégis nagyon kevés tag van közöttünk olyan, aki szívesen tagságoskodik ebben az ügyvezetett betegsegélyző pénztárban. S ezen nem is csodálkozhatunk. ha tekintetbe vesszük egyes hivatalnokai lelkiismeretlen visszaéléseit s azt a sok panaszt, melyeket a tagok nagy része kénytelen és korrumpáltan ne nyígye senki, hogy e romlott állapotokon segíteni nem lehet. Mi tartjuk fenn a pénztárt, a tőlünk kikényszerített filóink árán s így jogunkban áll és hatalmunk is van arra, hogy ott rendet teremtsünk. Ez okból tehát folyó hó 12-én, csütörtökön este 7 órakor a Czel-főle sörcearnokban Szentegyház-u. 4. sz. nyilvános gyűlést tartunk. Napirend: Állapotaink a kolozsvári kerületi betegsegélyző pénztárban. Munkástársak! Saját egészségünk létérdeke megköveteli, hogy a gyűlésen mindannyian ott legyünk! Az olyan munkás, aki önsorsával nem törődik még kevésbé vigyáz legfeljebb kincseire: egészségére, nem érdemi meg, hogy komolyan vétessék, midőn panaszt emel ezen intézmény ellen, ahol ügysem talál komoly meghallgatásra. Az esetleges nemtörődömségnek csak mi, fizető tagok adhatjuk meg az árát és ki meri azt eltagadni, hogy e „betegsegélyző” pénztárban ma korrupció bírja az életet? S ki nem látja be szükségességét annak, hogy e téren a gazt most kell kigyomlálnunk, a mi nem árt-hat a vetésnek? Föl tehát a tette! Ne habozzunk egy percig sem, hanem teljesítsük kötelességünket! Az igazgatóságban jelenleg több munkástársunk van, akik mindig őszintén és becsületesen védtek a mi igazainkat és éppen azért szállunk jelenleg harcra, hogy a többi igazgatósági tagok is pártatlan emberekkel kerüljenek ki. Aki tehát ellensége a felfangnak és rendet akar teremteni a kerületi pénztárban, annak kötelessége a gyűlésen résztvenni. Tisztelettel: Az egybehívók.”

— (Felolvasó estély.) Az ifjúsági egyesület negyedik felolvasó estélye szombaton lett megtartva a milleniumi istolában, mely alkalommal az in ézet nagy termét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő közönség. Felolvasást Zrinyi Ilonáról Szócs Ferenc, az Emke hivatalnok tartott. Népdal egyveletet Incze Kálmán adott elő hegedűn. Szavaltak Simon Károly és Szilágyi József. Monológot Török József adott elő. A közönség minden számot nagy tetszéssel fogadott. Az ifjúsági egyesület március 15-én is megünnepeli megfelelő programmal. Ünnepi beszéd tartására Pallós Albert igazgató lett felkérve.

— (Felvételi a katonai iskolákba.) A honvédelmi miniszter általános pályázatot hirdetett a) a katonatiszti árvaifut nevelő-intézetébe, b) a katonai reáliskolákba, c) a két katonai akadémiába és d) a katonatiszti leányok nevelő-intézetébe való felvételi tárgyában. A pályázati hirdetményt a városi tanács katonai ügyosztályában a hivatalos órák alatt egész terjedelmében meglehet tekinteni.

— (Kézifogó.) Wertheimer Miksa kedvvel részt vett a szombat esti kézfogó nap tartotta eljegyzését özvegy Steiner, Weiss Róza földbirtokosnővel N-Zerinden.

— (Korcsolyázó egyesület mulatsága.) A kolozsvári korcsolyázó-egyesület e hó 10-iki mulatsága minden tekintetben fenyvesnek ígérkezik. A rendező-bizottság nagy buzgósággal munkálkodik a bál sikerén, mely a megnyilvánult érdeklődés tekintve, már is biztosítva van.

— (Felolvasás az iparosoknak.) Tegnap délután érthetetlenül csekély publikum hallgatta dr. Filep Gyula tanulságos és mindenki által érthető előadott felolvasását a »Ragyos betegségek«-ről, melyet az iparosoknak rendezett ismeretterjesztő előadásban tartott a jelenlévők nagy érdeklődése és tetszése mellett.

— (Ágyba-főbe vert ember.) Kor-dis József napszámot ma reggel 5 órakor a Sándor alján a Grádics-utcában alaposan összeverték társai úgy, hogy eszméletlenül rogyott össze. Állapota elég súlyos, a meny-nyiben fejét is bevették, de valószínűleg ki-hever a baráti szeretet nem épen kedves emlékeit.

— (Utazó romániai zsidók.) Ma reggel az 505 sz. személyvonattal 49 férfi, 49 nő és 26 gyermek, romániai zsidó utazott keresztül. A rendőrség intézkedett, hogy ki ne szállhassanak.

— (Elveszett.) A Széchenyi-térről a Kisszamos-utca felé a Pusztai-utca felé kékításká veszett el, melyben egy pénztárca több korona készpénzzel, 3 db. aranygyűrű,

és egy gyöngyház órázó volt. A becsületes megtalálót kérem, hogy azt illő jutalom mellett alant címre eljuttatni szíveskedjen. Lőrincz János színházi jegyszédő, Magyar-utca 1 sz. ajtó.

SZÍNHÁZ.

Színház műsor:

Hétfő: A lengye zsidó. (b. 142 sz.)
Ujházi E. m. v.
Kedd: Kölcseknek feleség. Ibolya faló 3-ik felv. Ujházi m. v. (b. 143 sz.)
Szerda: Pont Biques család. (b. 144 sz.)
Ujházi E. m. v.
Csütörtök: Mignón. (b. 145 sz.)
Péntek: Annuska. 1-ször. (b. 146 sz.)
Szombat: Annuska. (b. 147 sz.)
Vasárnap: d. u. Hunyadi László. (Ifj. előadás IX.)
Vasárnap: este Aranylakodalmom. (bérlet 148 sz.)

* Flórika szerelme. Moldován Gergely nagyhatású népszínműve került színpadra délután szép közönség jelenlétében, mely élénk érdeklődéssel kísérte a változatos és figyelemet lekötő cselekményt. A cím-csoport színpadja a Szabó Mariska ját-mellett. A többi szerepeket Szakács, Tompa, Kassai játszották sikerrel. Este Sugár Aranka betegsége miatt a kintzött »Katain« helyett »A postás fiú és haza« című énekes bohózat került színpadra ugyancsak szépszámu közönség érdeklődése mellett. A két főszereplőt Szabó Mariskát és Kassai Károlyt sokat tapsolta a közönség és különösen ez utóbbi állandó derűtségben tartotta a közönséget, melyet Ligeti, Heltai alakításai csak fokoztak. Szakács, Várady, Dezséri, Szegő, Miklósi Margit játszottak még e bohóságban, melynek mulatságos helyzetét jól mutattak a publikum.

MULATSÁGOK.

— „Rákóczy-estély.” Nagy dícséret illeti a kolozsvári ipartestületet, hogy hazafias ünnepet rendezett s hogy megakarták törni az estély rendezők általános közönyét a magyar táncsal szemben. Először Pantocsek Anna egy kedves kis leány táncolta a magyar szőlőt igen szépen. Ezután 20 magyar ruhás leány és 20 jelmezes ifjú táncolta a kőrmagyart, ékesen bizonyítva, hogy van nekünk szalonképes nemzeti táncunk. A huszártoborzó is szépen sikerült. Még spangyol táncot is lejött Spáter Ilonka s egy tót táncot keltett derűtséget Lévy Ernő. Egyet azonban nem hagyhatunk szó nélkül. Nagyon érthető, hogy a magyar tánc csak jelmezes táncok voltak. Még sok időnek kell lefolyni, míg a mulatságok magyar szelleme mindenkit egyformán áthat. Kezdetnek

azonban szép volt ez is követésre méltó példa a mulatságokat rendező köröknek.

Lányok: Kilian Vima, Herman Erzs, Nagy Annuska, Kis Róza, Szabó Ilona, Spatz Ilonka, Nagy Katalin, Biró Ilona, Ötvös Róza, Suba Ilona, Müller Éva, Burg L., Stolcz Ilonka, Török Ilonka, Major Juliska, Köblös Ilona, Makó Margit, Falhábér Erzs, Ferenc Ilona, Antoni Annuska, Lucs Anna, Varga J., Varga Berta, Kis Róza, Szabó Róza, Végh Juliska, Fenyő Karolin, Killner Jolán, Mészáros Rózika, Gál Ibolya, Sztán Zseni, Killner Iduska, Vendrich Anna, Vendrich Erzs, Bojái Anna, Barabás Ilonka, Perdelli Duci, Rudi Karolin, Rudi Jolán, Takács Anna, Takács Katica, Katona Rebeka, Udvari Vilma, Pantocsek nővérek, Kondrai Ágnes, Szilágyi Lujza, Elefánt Mici, Kaszó Mariska.

Asszonyok: Herman Jánosné, öz. Kis Lajosné, Bajusz J.-né, Urbánszki Filópné, Ötvös Jánosné, Vinkelmájér Otóné, Bodha Dánielné, Suba Lajosné, öz. Fenichel Józsefné, Békési Kálmánné, öz. Falhábér Józsefné, Ferenc Andrásné, Kisfaludi Árpádné, Német Istvánné, Ütő Árpádné, Gál Józsefné, Balogh Sándorné, Pap Sándorné, Szabó Józsefné, Ödönné, Nagy Józsefné, Szabó Józsefné, Schmierer Józsefné, Adam Mihályné, Wendrich Györgyné, Budai Árpádné, Iványi Györgyné, Szabó Ferencné, Klein Sámuelné, Nagy Istvánné, Hagedűs Péterné, Aeib Nagy Istvánné, öz. Nagy Istvánné, öz. Pantocsek Józsefné, Kis Gézáné, Szellák Endréné, Nuszbaum Antalné, Baga Józsefné, Dévai Ferencné.

IRODALOM.

Jövendő, Nyolczvan oldalos kötet: ez a »Jövendő« második száma, a mely már szombaton elhagyta a sajtót. Ha az első szám duzadt az előkelő nevek megnyilatkozásaitól, ez a szám viszont már ahhoz mérten is örvendetes fejlődést mutat, mert szerencsésen belékapcsolódik az aktuálitáshoz. Ez ország egész közvéleménye a képviselőházi harczok felé sugárzik most; e harczokról gróf Andrássy Gyulának »Obstrukció« című nagy aktuális politikai cikke, melyet »Jövendő« számára írt. Ez a cikk bizonyára felül áll a párt-szimpathiákon és türelmetlenkedéseken; bármilyen szemmel, bármilyen érzéssel nézzé is az olvasó, mindig talál benne sok megszívlelendő, sok tanulságos dolgot, mert a ki írta, a fiatal Magyarország egyik legkomolyabb, legképzettebb és legkiválóbb államférfia. — A nőket fölötté fogja érdekelni, mert hiszen az ő helyzetükről értekezik Szikra ezikke: a »Gyneseum és Ghetto.« A szépirodalmi rovata is jelentősen meggyarapodott, a mennyiben Bródy Sándor »Pesti dekameron« czimvel egy új ciklust kezdett. Az újja formált Budapest

társadalma kél itt életre találóan megrajzolt típusokban és a Bródy Sándor vonzó tolmácsolásában. — Egy új rovatot nyitott a »Jövendő« e száma. Címe: »Forradalom« és tartalmát sejteti a címe. Arról a lappangó forradalomról lesz szó e rovatban, a mi halkan, észrevétlenül terjed az elnyomottak, a proletárok millióiban és a mely előtt szemet hunyni: bűn. — Eredeti szentpétervári levél beszél a cári udvar titkairól és arról, hogy a békés, szelíd lelkű II. Miklós miképen illeszkedik belé ez udvari életbe. — »Ürnők a szegénységről« gyűjtő cím alatt az ország legelőkelőbb hölgyei — azok, a kiknek neve ismert minden jótékony-sági mozgalmában — nyilatkoznak arról, hogy milyen formában volna a legidősebben gyakorolható a jótékony-ság. — Különböző a tartalomszámjegyzék maga is szívesen szól a kötet gazdaságáról: Andrássy Gyula gróf: Az obstrukcióról. — Csendélet a cár körül. — Ferenc Fejdiánd jelleme. — Ujházi: Régi nagy színeszekről. — Bródy Sándor: Pesti dekameron. — A jezsuitizmus újraébredése. — Ürnők a szegénységről. — Braun Sándor: Egy kereskedő naplója. — Gárdonyi: Gyermekkori emlékeim. — Szikra: Gyneseum-Ghetto. — Alexander: radusz János. — Erdős Renée: Egy leány élete. — Tolstoj: Háboru és béke. — Murger: Unokahugomnak. — Természettudomány. — A forradalom. — A suszterek. — A hollandi strike. — Szépművészetek. — A szerkesztő közlései. — Hirdetések.

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

Egy új

Portale

nagy tükörfüvegekkel

eladó.

Értekezhetni Réti Sándornál Mátyás király-tér 1-ső szám alatt.

(a Városház alatt.)

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET VEDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ ERDÉLYI KERESKEDELMİ TÁRSASÁG.

(Irodája: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint. Telefon: 158. szám. Le-
velőzám: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-u. 7. sz. Sür-
gőnyezim: Erdélyi Gazda, Kolozsvár.)

Czélja: Az erdélyrészi gazdaközönség támogatása minden beszerzési és eladási ügyet alkalmával, evégből:
Elvállal gazdaköl jövő megbízásokat minden mezőgazdasági, termény, állat stb. eladására, valamint bármely mezőgazdasági gépi anyag, vagy szállítását beszerzésére.

Nagy súlyt helyez arra, hogy a gazdaközönséget a legjobb minőségű vetőmagokkal ellássa.

Birtokeladás és vétel, jelzálog, biztosítás és más, birtokoso-
ot érdeklő ügyekben tájékoztató, közveitől, esetleg megbí-
attként működik.

Gazdákkal szemben eljárásaiért és ténykedéséért mun-
kadóját fel nem szívat.

A társaság gazda-feleinek minden megbízás vagy ügylet
alkalmával a legnagyobb kedvezményeket nyújtja.

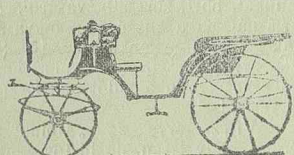
Levélbeli, sürgőnyi, telefon vagy személyes tudakozódásra
a társaság annál díjmentesen kimerítő választ és felvilágosítást ad.

Tiszta jövedelméből az Erdélyi Gazdasági Egyletnek és az
Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesületnek, azok nyugdíjalapjai javára
5-6%-ot ad.

Ezen intézménnyel kapcsolatban fennáll és ugyanott
mindenkor megtekinthető az

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLÍTÁSA,
(mintaraktár) 2143 32-100

melynek keretében a legelőnyösebb hazai szőlő-
gyárak összes készletmennyéi láthatók.

Udvari és Társa
Kocsigyártó cég legna-
gyobb készletet tart
új kocsikból,
elválat és szakmabavágo
javításokat, koci lacki-
rozást, bérelést. Megren-
deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

deléseket készséggel teljesít. Használt kocsit becsorél. —
Videki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1903 89-144. Kíváncra érjégykéket küld
UDVARI és TÁRSA Kolozsvár, Radák-utca (Zöldfa-
csokor) vendéglő mellett saját helyiség
Részvett kiállításán kitüntetve szép és jó munkáért

Végeladás!

Haláleset miatt a Szentegyház-utca 6. szám alatt fennálló butorüzletem

felosztatom

és az összes raktáron lévő asztalos és kárpitos butorokat: függönyöket, gubelinokat, bronz és vas-
butor árakat,

mélyen leszállított áron eladom.

Fodor József,

butorraktára,

Szentegyház-utca 6. sz. alatt.

Hirdetések

a legolcsóbban felvételnek e lap

kiafhivatalában, Egyetem-u. 7.